

Sinds 2015 is in Noord-Nederland het Innovatieatelier actief; een initiatief dat is opgezet door Bouwend Nederland regio Noord (Platform Infra Noord) samen met de drie noordelijke provincies en Koninklijke NLingenieurs om innovatie in de infrasector meer ruimte te geven. En met succes, gezien de innovatieve resultaten die zijn geboekt in de afgelopen drie jaar. Sinds dit jaar zijn ook drie noordelijke waterschappen aangesloten.

Na het uitblijven van de hogesnelheidslijn naar het noorden, hebben de compensatiegelden een impuls moeten geven aan verbetering van de infrastructuur om zo de bereikbaarheid van Noord-Nederland te vergroten én een meerwaarde in het gebied te realiseren. "Het idee was dat door deze investeringen ook vanzelf innovaties van de grond zouden komen", vertelt Valerie Kort, adviseur Bouw & Infra bij Bouwend Nederland regio Noord. "Maar dat bleek niet het geval. Want als je telkens dezelfde vraag stelt aan de markt, krijg je ook steeds dezelfde oplossingen, geen innovaties. Daarnaast hebben aannemers vele innovaties 'op de plank liggen' maar blijkt het vinden van een opdrachtgever die ruimte biedt aan deze bestaande techniek een lastige. Daar moest dus wat aan veranderen, vonden zowel de noordelijke provincies als infrabedrijven en ingenieurs." Gezamenlijk is toen het Innovatieatelier opgericht.

IEDEREEN IN DE INNOVATIESTAND

Het Innovatieatelier kan worden gezien als een soort broedplaats waar geldt; 'groots denken en klein doen'. Kort: "We moeten eerst op kleine schaal oefenen omdat we nog niet exact weten hoe we de grootste opgaven die er zijn, het beste kunnen aanpakken. We beginnen met schetsen om van een idee uiteindelijk iets te kunnen maken. Onderweg kom je de nodige hobbels tegen en die lessen neem je weer mee in het volgende project." Het belangrijkste punt is een andere manier van samenwerken. "Nu is het contract als het ware de 'muur' tussen opdrachtgever en opdrachtnemer", stelt Kort. "En die muur moet weg. Dat maakt goede samenwerking pas echt mogelijk." Wat volgens Kort ook van belang is voor het slagen van innovatieve infra-oplossingen, is dat mensen op alle niveaus in een organisatie worden meegenomen in deze nieuwe manier van samenwerken. "Iedereen zal in de innovatiestand moeten staan", aldus Kort.

DUBBEL INNOVATIESUCCES

Na drie jaar heeft het Innovatieatelier bewezen meer te zijn dan alleen een broedplaats voor concrete innovatieve producten. "De grootste innovatie is dat opdrachtgever en opdrachtnemer op een gelijkwaardige manier met elkaar praten en er meer begrip voor elkaar is gekomen", vertelt Kort trots. Middels pitches wordt gekozen voor de meest innovatieve opdrachtnemer. Pas daarna wordt de techniek uitgewerkt en het contract op papier gezet. "Deze werkwijze geldt alleen voor kleine projecten onder de aanbestedingsgrens met een innovatief component", benadrukt Kort. "Het is onze bedoeling om het systematisch gelijkwaardig samenwerken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer tot nieuwe norm te verheffen. We streven niet naar een nieuwe standaard. We willen juist af van het denken in standaarden, de ervaring is dat dat teveel beperkt."

OPSCHALEN

De volgende stap voor het Innovatieatelier ligt in het opschalen én het inspireren van anderen om op een andere manier te gaan samenwerken om innovaties de ruimte te geven. Tijdens de presentatie van de resultaten van het Innovatieatelier begin december, werd door Erick Wuestman, adviseur circulaire economie, ingegaan op 'Rapid Circular Contracting'; een aanbestedingsmethodiek die bij circulair aanbesteden wordt gebruikt, waarbij de opdrachtgever de aannemer selecteert die het beste bij het gedachtegoed past en daarna gezamenlijk werkt aan het verfijnen van de opdracht. Kort: "Eigenlijk wat wij ongeveer in het klein doen met het Innovatieatelier, alleen is deze methodiek ook geschikt voor grote miljoenenprojecten." En dat sluit aan op de vraag hoe innovatie nu structureel een goede plek kan krijgen bij grotere opdrachten. Volgens Kort moet je in ieder geval de gelijkwaardige samenwerking tussen markt en overheid vast blijven houden. "Dat is wel de les die we tot nu toe geleerd hebben." ■

Meer informatie

bouwennederland.nl/sfeerverslag-infra-innovatie-marktdag

Sander Wubbolts
Regiomanager
s.wubbolts@bouwennederland.nl

INFRATECH

Het Innovatieatelier is ook te zien tijdens InfraTech op woensdag 16 januari in Ahoy Rotterdam.

HET INNOVATIEATELIER:

"GROOT DENKEN, KLEIN DOEN"

CONCRETE RESULTATEN VANUIT EN GEÏNSPIREERD OP HET INNOVATIEATELIER

DRENTHE

- Energieopwekkende flowconverter in een sluis.
- Sluisdeuren van composiet. Ontwikkeld samen met een Drents bedrijf. Drenthe loopt in Nederland voorop in de toepassing van duurzame, innovatieve materialen bij sluisdeuren.

FRYSLAN

- Innovatief fietspad met vezelversterkte duurzame 'White Topping' betonlaag (Europese primeur april 2018).
- Duurzame vernieuwing van brug waardoor de brug nu zelf energie opwekt en niet meer is aangesloten op het landelijk energienet.

GRONINGEN

- Drie innovatieve fietsoversteken.
- Een duurzame fiets- en voetgangersbrug.
- Twee energieneutrale rotondes.